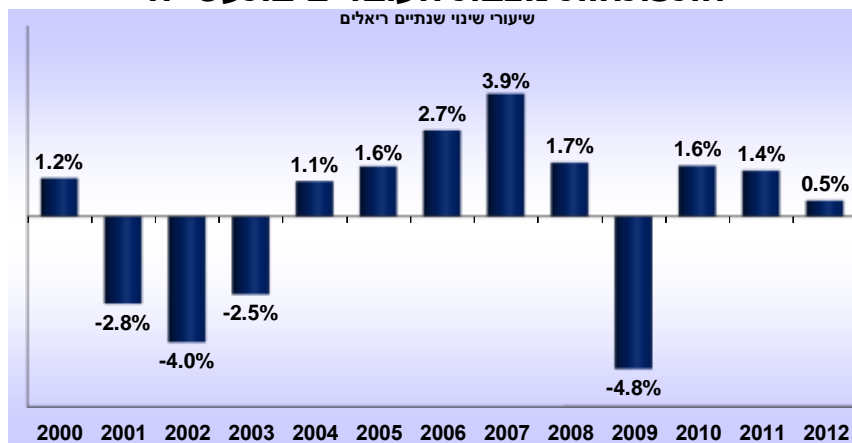

תעסוקה

על רקע הנסיגה בפעילות מרבית חברות התעשייה, נרשמה בשנת 2012 האטה ניכרת בקצב קליטת העובדים לתעשייה: מצבת עובדי התעשייה גדלה ב- 0.5% בלבד בממוצע השנה החולפת (דהיינו, קליטה של קרוב ל- 1,500 איש), לאחר גידול שנתי ממוצע של כ- 1.5% בשנתיים הקודמות.

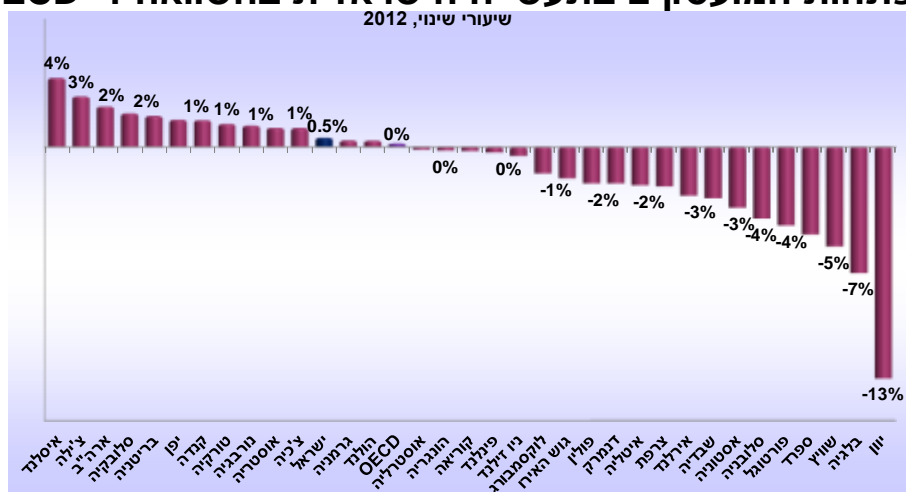
התפתחות מצבת העובדים בתעשייה

על אף קליטת העובדים המתמשכת בשלוש השנים האחרונות, הרי שבסוף שנת 2012 היתה מצבת עובדי התעשייה נמוכה בקרוב ל- 2% (שהם כ- 6 אלף איש) בהשוואה להיקפה ערב המשבר הכלכלי הקודם, בתחילת 2008. כך, עמד מספר המועסקים בתעשייה בשנת 2012 על כ- 366 אלף איש, מהם כ- 40% מועסקים בפריפריה.

יודגש, כי קליטת העובדים בתעשייה הישראלית בולטת לחיוב בהשוואה בינלאומית - בעוד שבשראל חל גידול מתון במצבת העובדים, הרי שבממוצע מדינות ה-OECD נרשם קיפאון ובמרבית מדינות אירופה אף נרשמה ירידה במצבת עובדי התעשייה בשנה החולפת¹.

התפתחות המועסקים בתעשייה הישראלית בהשוואה ל-OECD³

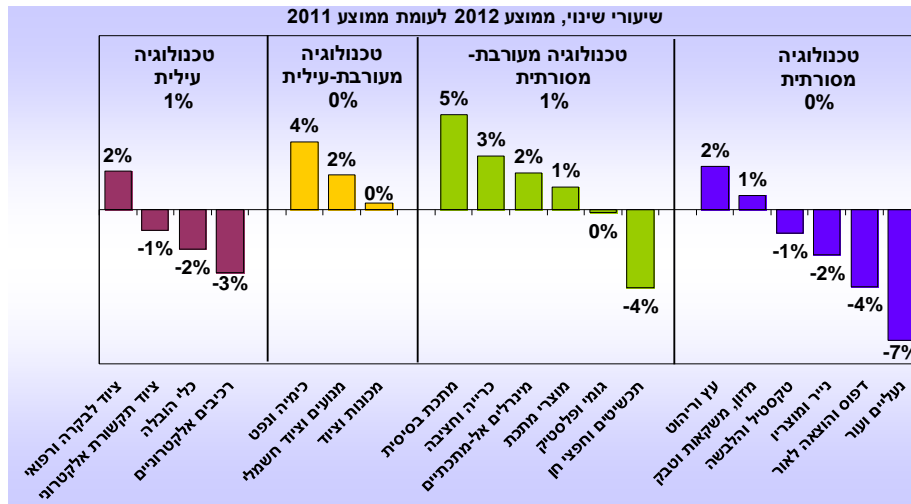

מקור: OECD.

הגידול המתון במצבת עובדי התעשייה בסיכום שנת 2012 נגזר מקליטת עובדים בעיקר במרבית קבוצות הענפים המערביים (מעורבת-עילית ומעורבת-מסורתית) למול פיטורי עובדים במרבית הענפים המסורתיים וענפי ההיי-טק.

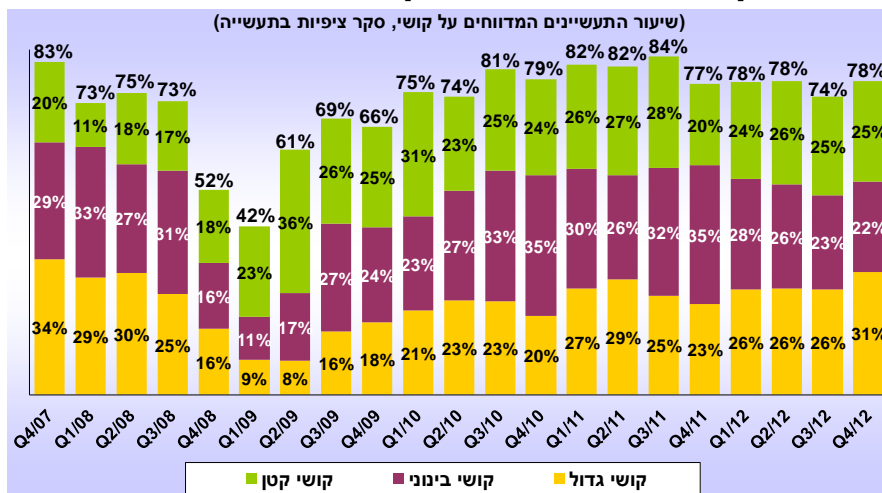
¹ ממוצע שלושה רבעונים ראשונים של 2012 לעומת ממוצע 2011, נתונים מנזכי עונתיות. ישראל – נתון שנתי.

התפתחות מצבת העובדים בענפי התעשייה

על אף ההאטה בקצב קליטת העובדים בתעשייה, הרי שגם בשנת 2012 התמודדו התעשיינים עם קושי ניכר בגיוס עובדים מקצועיים: שיעור החברות המדווחות על קושי בגיוס עובדים מקצועיים עמד בממוצע השנה החולפת על 77%. למרות ששיעורים אלו משקפים התמתנות קלה ביחס לשיעורי הקושי שנצפו בשנת 2011, הרי שהם עדיין מצביעים על קשיים משמעותיים בגיוס עובדים מקצועיים. עיקר הקושי המדווח הינו בהשגת עובדים מקצועיים בתחום המתכת, לרבות רתכים, מסגרים ומעבדי שבבים, זאת לצד מחסור במהנדסים בענפי ההיי-טק, בחשמלאים ומפעילי ציוד חשמלי ועובדים מקצועיים בתחום העץ והפלסטיקה.

קושי בגיוס עובדים מקצועיים בתעשייה

מקור: סקר הציפיות בתעשייה, מחלקת המחקר הכלכלי.

המחסור בעובדים מקצועיים מסביר חלק מפער התוצר למועסק בין ישראל למדינות נוספות בעולם. מהשוואה בינלאומית שביצעה חברת אפלייד אקונומיקס בשלהי 2011, נמצא כי התוצר לעובד בתעשייה הישראלית נמוך בכ- 40% משל עמיתו האמריקאי ובכ- 20% מעמיתו האירופאי, כאשר בתעשיות הקלאסיות, כגון מזון, טקסטיל, עץ ודפוס מדובר בפערים גבוהים עוד יותר שבין 40% ל- 60%.

פריון העבודה

בשנת 2012 נרשם גידול מהיר, של כ- 4.5%, בפריון העבודה בתעשייה (תוצר לשעת עבודה), לאחר עלייה מתונה, של 1.2%, בשנת 2011. גידול מהיר זה, התאפשר הודות לעלייה שחלה בתוצר התעשייתי (3.7%, כאמור) למול הירידה בשעות העבודה הכוללות בתעשייה (ירידה של כ- 0.5%).

הגידול בפריון העבודה, משקף את תהליכי ההתייעלות שעוברת התעשייה, שכן בעבור כל שעת עבודה הפיקו התעשיינים תוצר גבוה יותר מבעבר. גידול זה, מהווה המשך ישיר למגמת ההתייעלות הרב-שנתית שעוברת התעשייה: בעשור החולף עלה פריון העבודה בשיעור ריאלי מצטבר של כ- 42%, המשקף גידול שנתי ממוצע של כ- 3.5% בתוצר לשעה.

בדומה לגידול בתוצר, הרי שגם הגידול בפריון העבודה בשנה החולפת נגזר בחלקו הגדול מעלייה דרמטית בפריון ענף הרכיבים האלקטרוניים, זאת על רקע הגידול המהיר בתוצר הענף⁵. עם זאת, הגידול משקף עלייה בפריון ענפים נוספים בתעשייה אשר הציגו התייעלות, מהם בלטו ענפי הנעליים והעור, הכרייה והחציבה, המינרלים האל-מתכתיים והכימיה (כולל תרופות).

פריון העבודה בענפי תעשייה

